

2020 – Международна година на здравето на растенията

Автор(и): Марияна Лагинова, директор в ЦЛКР

Дата: 13.12.2019 Брой: 12/2019



МЕЖДУНАРОДНА ГОДИНА НА
РАСТИТЕЛНОТО ЗДРАВЕ
2020

Здравите растения представляват основата за целия живот на Земята, съдържайки кислорода, който дишаме, и над 80% от храната, която консумираме. Отглеждането на растения е основен източник на доходи за почти половината от населението на Земята. Използваме ги в леката промишленост, строителството, медицината и в много други сектори от съществено значение за живота ни. От друга страна, търговията с растения и растителни продукти засилва икономическото развитие на страните, които търгуват.

Заплахата за здравето на растенията е заплаха за здравето и живота на хората по целия свят. По данни на ФАО (организацията по прехрана на населението към ООН) броят на гладувашите хора по света

нараства с 1 млрд. на всеки 10 години.

Годишно вредителите по растенията унищожават около 35% от възможния добив от тях по света. Щетите в селското и горското стопанство възлизат на около 250 млрд. щатски долара.

Населението в света непрекъснато нараства и осигуряването на прехраната му е световен жизненоважен проблем, за решаването на който способства в съществена степен и растителнозащитната дейност. Според прогнозите на световната здравна организация до 2050 г. е необходимо да се удвои производството на храни, фуражи и продукти от растителен произход. Това е възможно само чрез опазване на растенията и растителната продукция от болести, неприятели и плевели. Днес основно предизвикателство за растителното здраве в целия свят е големият брой епидемии от нови, непознати вредители и такива, които в миналото не са считани за важни. Глобалните промени в климата, увеличаването на търговските пътища са условия за навлизане на вредители, което налага редовно проучване и анализ на съществуващите фитосанитарни рискове, прилагане на нови модели и иновативни решения с цел предприемане на ефективни действия за опазване на земеделската продукция, горите и парковете. Освен агрохимическата и биологичната борба при провеждането на растителнозащитни мероприятия ФАО подчертава ролята на интегрираното управление на вредители.

Следователно признаването, застъпничеството и подкрепата за насърчаване на здравето на растенията е от първостепенно значение за осигуряване на храни, основани на стабилни и устойчиви екосистеми.

Имайки това предвид, през юли 2017 г. конференцията на ФАО одобри проект за резолюция, с който се приканва Общото събрание на ООН да обмисли обявяването на 2020 г. за Международна година на здравето на растенията (IYRH). На 20 декември 2018 г. в Рим Общото събрание на ООН прие резолюция за обявяване на 2020 г. за Международна година на здравето на растенията. Очаква се честването на Международната година да повиши глобалната информираност на хората за това как опазването на здравето на растенията може да помогне за прекратяване на глада, намаляване на бедността, опазване на биологичното разнообразие и околната среда, както и стимулиране на икономическото развитие.

Очаква се повишаването на информираността да има отражение върху много сфери на обществения живот:

. Фитосанитарен контрол чрез получаване на важна информация за поява на карантинни и нови и непознати вредители, проучване на нови пътища за навлизане, резултат от човешката дейност, прилагане на навременни мерки за ликвидиране и ограничаване на разпространението.

- . Създаване на фитосанитарни партньорства на национално, регионално и глобално равнище.
- . Увеличаване на финансирането за национални и регионални организации за растителна защита, които са първата линия на защита срещу вредители и болести по растенията.
- . Наука – чрез нови технологии за проучване на вредителите и разработване на методи за справяне с тях, в т. ч. откриване на техни естествени врагове, създаване на устойчиви видове и др.
- . Растителнозащитната индустрия – разработване и прилагане на устойчиви и гъвкави модели за борба с нови вредители.
- . Околната среда – повече яснота и предвидимост за състоянието на местните популации и чувствителността им към нови видове.
- . Населението – по-голяма яснота за политиките и действията на властите и съпричастност към тях. Очите на света през 2020 г. ще бъдат насочени към международните, регионалните и националните организации по растително здраве.

Република България, която е договаряща страна на Международната конвенция по растителна защита (МКРЗ) и страна членка на ЕС, подкрепя честването на Международната година на здравето на растенията – 2020 г. Като официален орган на Република България по прилагане на принципите на Международната конвенция по растителна защита и фитосанитарните мерки при търговията Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) съвместно с МЗХГ, неправителствените организации – АРИБ, БАРЗ, асоциациите на производители, научните институции и университети ще организира кампанията под патронажа на министъра на земеделието, храните и горите.

Планираните национални дейности на кампанията включват:

- . Организиране на Конференция за здравето на растенията по време на честване професионалния празник на растителнозащитника – 16 януари.
- . Организиране на регионални събития с практически демонстрации за професионалисти и оператори.
- . Участия в специализирани изложби на български производители.. Дни на отворените врати в Централната лаборатория по карантина на растенията и някои регионални офиси.

. Сътрудничество с различни местни и национални медии, включително участие в специализирани програми и създаване на национален специализиран интернет портал на уебсайта на МЗХГ за информиране и популяризиране на събитията, провеждани през цялата 2020 година.

Списание „Растителна защита“ в качеството си на медиен партньор на БАБХ ще участва и ще отразява всички събития, организирани и провеждани в годината на здравето на растенията, за да се осигури популярност и информираност по темата в широк план.